

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 1674/2015
16.12.2015. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд у већу састављеном од судија Весне Поповић, председника већа, Лидије Ђукић и Божицара Вујичића, чланова већа, у правној ствари тужиоца В.М. из Б., Ул. ..., чији је пуномоћник Ђ.К., адвокат из О., против туженог Р. А.Д. – Б., ..., ради поништаја анекса уговора о раду и накнаде штете, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 3114/14 од 22.04.2015. године, у седници већа одржаној 16.12.2015. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 3114/14 од 22.04.2015. године.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П1 1168/13 од 14.07.2014. године, ставом првим изреке усвојен је тужбени захтев тужиоца и поништен анекс уговора о раду од 14.09.2005. године заведен код туженог под бр. 1598 којим је измењен члан 1. уговора о раду, тако да је одређено да ће тужилац обављати послове самосталног референта за план и анализу, као незаконит. Ставом другим изреке обавезан је тужени да тужиоца у складу са уговором о раду бр. 812 од 15.05.2002. године врати на послове заменика генералног директора на којима је радио пре закључења анекса уговора о раду бр. 1598 од 14.09.2005. године. Ставом трећим изреке обавезан је тужени да тужиоцу на име накнаде штете због разлике између зараде коју би остварио да је радио на пословима заменика генералног директора и зараде коју остварује на пословима самосталног референта за план и анализу и израду и обрачуна калкулација, исплати за период од септембра 2005. године до децембра 2013. године новчане износе са законском затезном каматом ближе одређене овим ставом изреке. Ставом четвртим изреке обавезан је тужени да тужиоцу по основу повећања зараде коју би остварио да је остао на пословима заменика генералног директора исплати за период од септембра 2007. године до

децембра 2013. године новчане износе са законском затезном каматом ближе одређене овим ставом изреке. Ставом петим изреке обавезан је тужени да на име накнаде штете по основу разлике у заради на износе из става три изреке, обрачуна и уплати на рачун Фонда ПИО – Филијала у Београду доприносе за пензијско осигурање тужиоца, за период од 15.09.2005. године до 31.12.2013. године. Ставом шестим изреке обавезан је тужени да тужиоцу на име трошкова поступка плати 460.400,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 3114/14 од 22.04.2015. године, ставом првим изреке преиначена је пресуда Првог основног суда у Београду П1 1168/13 од 14.07.2014. године у ставу првом изреке и одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се поништи анекс уговора о раду од 14.09.2005. године, заведен код туженог под бр. 1598 којим је измењен члан 1. уговора о раду, а којим је одређено да ће тужилац обављати послове самосталног референта за план и анализу, као незаконит. Ставом другим изреке преиначена је пресуда Првог основног суда у Београду П1 1168/13 од 14.07.2014. године у ставу другом изреке и одбијен као неоснован тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се обавезе тужени да га у складу са уговором о раду бр. 812 од 15.05.2002. године врати на послове заменика генералног директора на којима је радио пре закључења анекса уговора о раду бр. 1598 од 14.09.2005. године. Ставом трећим изреке преиначена је пресуда Првог основног суда у Београду П1 1168/13 од 14.07.2014. године у ставу трећем изреке и одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се обавезе тужени да тужиоцу на име накнаде штете због разлике између зараде коју би тужилац остварио да је радио на пословима заменика генералног директора и зараде коју остварује на пословима самосталног референта за план и анализу и израду и обрачун калкулација плати, за период од септембра 2005. године до децембра 2013. године, новчане износе са законском затезном каматом ближе одређене овим ставом изреке. Ставом четвртим изреке преиначена је пресуда Првог основног суда у Београду П1 1168/13 од 14.07.2014. године у ставу четвртном изреке и одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се обавезе тужени да му по основу повећања зараде коју би остварио да је остао на пословима заменика генералног директора плати, за период од септембра 2007. године до децембра 2013. године, новчане износе са законском затезном каматом ближе одређене овим ставом изреке. Ставом петим изреке преиначена је пресуда Првог основног суда у Београду П1 1168/13 од 14.07.2014. године у ставу петом изреке и одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се обавезе тужени да на износе накнаде штете по основу разлике у заради из става три изреке пресуде, обрачуна и уплати на рачун Фонда ПИО – Филијала у Београду доприносе за пензијско осигурање тужиоца за период од 15.09.2005. године до 31.12.2013. године. Ставом шестим изреке преиначено је решење о трошковима поступка садржано у ставу шестом изреке пресуде Првог основног суда у Београду П1 1168/13 од 14.07.2014. године и одбијен захтев тужиоца за накнаду трошкова поступка од 460.400,00 динара. Ставом седмим изреке одбијен је захтев тужиоца за накнаду трошкова насталих у поступку по жалби, као неоснован.

Против правоснажне пресуде донесене у другом степену, тужилац је изјавио ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка, непотпуно утврђеног чињеничног стања, погрешне примене материјалног права и одлуке о трошковима поступка.

Испитујући побијану пресуду на основу члана 408. у вези са чланом 403. став 1. тачка 2. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ број 72/11, 49/13 – УС, 74/13 - УС и 55/14), који се примењује на основу члана 506. став 2. истог закона, Врховни касациони суд је нашао да ревизија тужиоца није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности, док се на друге битне повреде одредаба парничног поступка ревизијом одређено не указује.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је запослен код туженог, а на основу уговора о раду бр. 812 од 15.05.2002. године обављао је послове заменика генералног директора почев од 01.06.2002. године, за које је тада била предвиђена стручна спрема VII/1 – ВШС. У уговору је утврђено да тужилац има VI степен стручне спреме – виша економска школа. Тужени је 14.09.2005. године доставио тужиоцу понуду за закључење анекса уговора о раду ради премештаја на друго радно место са образложењем да је радно место заменик генералног директора укинута. Уз понуду тужиоцу је достављен анекс уговора о раду бр. 1598 од 14.09.2005. године по коме би тужилац обављао послове самосталног референта за план и анализу и израду и обрачун калкулација у сектору угоститељство почев од 15.09.2005. године, за које је предвиђен VI степен стручне спреме – економиста ВШС. Тужени је 12.09.2005. године донео и објавио Правилник о организацији и систематизацији радних места којим је укинута радно место заменик генералног директора. Тужилац је прихватио понуду и закључио са туженим наведени анекс уговора о раду.

Полазећи од утврђеног чињеничног стања, правилно је другостепени суд применио одредбе члана 171. став 1. тачка 1. и став 2. и члана 172. Закона о раду („Службени гласник РС“ бр. 24/05 и 61/05) у вези са чланом 196. став 1. и 4. Устава Републике Србије („Службени гласник РС“ бр. 98/06), када је одбио тужбени захтев.

Одредбом члана 171. став 1. тачка 1. Закона о раду прописано је да послодавац може запосленом да понуди анекс уговора о раду ради премештаја на други одговарајући посао, због потреба процеса и организације рада, а ставом 2. овог члана да се одговарајућим послом сматра посао за чије се обављање захтева иста врста и степен стручне спреме који су утврђени уговором о раду.

Одредбом члана 172. став 1. Закона о раду прописано је да уз понуду за закључивање анекса уговора о раду послодавац је дужан да запосленом у

писаном облику достави и разлоге за понуду, рок у коме запослени треба да се изјасни о понуди и правне последице које могу да настану одбијањем понуде.

С обзиром на наведене законске одредбе правилно је другостепени суд закључио да је законит спорни анекс уговора о раду бр. 1598 од 14.09.2005. године. Наиме, тужилац је премештен на послове самосталног референта за план и анализу и израду и обрачун калкулација због потреба организације рада, јер је укинута радно место заменик генералног директора на коме је до тада радио, понуда за закључење анекса уговора је садржала све потребне елементе (разлози, рок, правне последице одбијања), а послови на које је тужилац премештен су одговарајући, јер се за њих захтева иста врста и исти степен стручне спреме који су утврђени уговором о раду од 15.05.2002. године, а коју тужилац има. Стога је правилно одбијен захтев за поништај анекса уговора о раду, као и захтев за накнаду штете у виду разлике зараде и уплату доприноса, јер нема услова за примену члана 191. Закона о раду.

Ревизијским наводима тужиоца указује се да је другостепени суд погрешно применио материјално право када је преиначио првостепену пресуду и одбио тужбени захтев, зато што није имао у виду да Правилник туженог о организацији и систематизацији радних места који је донет 12.09.2005. године није ступио на правну снагу у смислу члана 196. Устава РС, па није могао производити правно дејство, што значи да није укинута радно место заменика генералног додиректора на коме је тужилац радио.

По оцени Врховног касационог суда нису основани ревизијски наводи о погрешној примени материјалног права.

Одредбом члана 196. став 1. Устава Републике Србије прописано је да закони и сви други општи акти, објављују се пре ступања на снагу, а према ставу 4. овог члана закони и други општи акти ступају на снагу најраније осмог дана од дана објављивања и могу да ступе на снагу раније само ако за то постоје нарочито оправдани разлози, утврђени приликом њиховог доношења.

Тужени је Правилник о организацији и систематизацији радних места којим је укинута радно место заменик генералног директора, донео 12.09.2005. године и истог дана објавио на огласној табли, чиме је поступио сагласно уставном начелу да се општи акти морају објавити пре њиховог ступања на снагу. Стога је наведени Правилник био на снази 14.09.2005. године када је закључен спорни анекс уговора о раду између тужиоца и туженог.

Осим тога, ревизијско указивање на одредбу члана 35. наведеног Правилника којом је прописано да ступа на снагу даном доношења, Врховни касациони суд оцењује ирелевантним у ситуацији када је утврђено да је Правилник објављен. Наиме, према ставу 4. члана 196. Устава РС могуће је да општи акт ступи на снагу пре осмог дана од дана објављивања ако за то постоје нарочито оправдани разлози, међутим, да ли постоји ти разлози искључиво је овлашћен да

оцени Уставни суд у смислу члана 167. став 1. Устава РС, а не суд опште или посебне надлежности. Како у конкретном случају тужилац (нити било ко други) није поднео Уставном суду, применом члана 168. став 2. Устава РС, иницијативу за покретање поступка за оцену уставности и законитости Правилника, то је оцена да је Правилник био на снази 14.09.2005. године, када је закључен спорни анекс, заснована на утврђеној чињеници да је Правилник 12.09.2005. године објављен.

Из наведених разлога Врховни касациони суд је одлучио као у изреци пресуде на основу члана 414. став 1. Закона о парничном поступку.

**Председник већа – судија
Весна Поповић,с.р.**